



**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

**Biroul Permanent
Parlamentul Republicii Moldova**

În conformitate cu articolul 73 din Constituția Republicii Moldova și articolul 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative.

Anexă:

1. Proiectul de lege;
2. Nota informativă.

**Deputați în Parlamentul
Republicii Moldova**

LEGE

pentru modificarea unor acte legislative (Anexa nr. 1 la Codul fiscal nr. 1163/1997, Cod contravențional nr. 218/2008, Anexa nr. 2 la Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I – Legea nr. 461 privind piața produselor petroliere, se modifică după cum urmează:

La Art. 2 noțiunea:

- “cumpărător cu ridicata”, textul “care cumpără produse petroliere în scopul consumului sau al revânzării” se modifică cu textul “care este consumatorul final al produselor petroliere”.

Art. 24 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Participantii la piața produselor petroliere, cu excepția vânzătorilor cu amănuntul, nu sunt în drept să achiziționeze pe teritoriul țării produse petroliere spre a le vinde.”

La Art. 25 alin. (1) textul “și cumpărătorii cu ridicata” se exclude;

Art. II. – Prin derogare de la prevederile Legii nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, se instituie moratoriu pe un termen de 6 luni asupra eliberării certificatelor de urbanism pentru proiectarea stațiilor noi de alimentare cu produse petroliere principale și gaze lichefiate prevăzute de Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere, cu excepția situațiilor de reconstrucție, reutilare și modernizare a stațiilor deja existente.

Art. III. – La titlul IV anexa nr.1 din Codul fiscal nr.1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările și completările ulterioare, cifrele „7082” se substituie cu cifrele „7092”, cifrele „7719” se substituie cu cifrele „7729”, cifrele „2980” se substituie cu cifrele „2990”, cifrele „3248” se substituie cu cifrele 3258”, cifrele „3947” se substituie cu cifrele „3987”, cifrele „4144” se substituie cu cifrele „4184”.

Art. IV.- Punctul 5. lit. a) și b) din anexa nr. 2 la Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (publicată în Monitorul Oficial, 2011, nr. 170-175, art. 494) cu modificările și completările ulterioare, se exclude.

Art. V. – Suma vărsată la bugetul de stat, la situația din 01.01.2022, aferentă taxelor anuale pentru licență la importul și comercializarea angro a benzinei și motorinei și pentru licența la importul și comercializarea angro a gazului lichefiat, va fi trecută în contul titularului de licență pentru reducerea în aceeași mărime a obligațiilor fiscale aferente drepturilor de import la produsele petroliere.

Art. VI. Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.78–84, art.100), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La art. 169 se exclud sintagmele: „la piața produselor petroliere” și „produsele petroliere” la orice formă gramaticală utilizată pe tot parcursul textului.

2. Se completează cu art. 169¹ în următoarea redacție:

„**Articolul 169¹.** Încălcarea normelor de desfășurare a activității de către participanții la piața produselor petroliere.

Încălcarea de către participanții la piața produselor petroliere prin:

a) refuzul de a permite efectuarea controalelor, a verificărilor și a inspecțiilor dispuse de autoritatea de reglementare și control de stat în domeniul energiei sau obstrucționarea acestei autorități în efectuarea acestora;

b) neprezentarea în termen a datelor, a informațiilor solicitate de autoritatea de reglementare și control de stat în domeniul energiei sau furnizarea de date și informații incorecte sau incomplete;

c) depășirea prețurilor maxime de comercializare a produselor petroliere stabilite de către autoritatea de reglementare;

d) refuzul nejustificat al participanților la piața produselor petroliere de a vinde produse de tip standard consumatorilor sau vânzarea altor produse în lipsa produselor de tip standard;

e) neexecutarea în termen a măsurilor dispuse, prin decizii sau prin hotărâri, de autoritatea de reglementare și control de stat în domeniul energiei ori neîndeplinirea în termen a prevederilor prescripției privind lichidarea încălcărilor constatate de această autoritate;

f) nerespectarea prevederilor actelor normative care reglementează activitatea participanților la piața produselor petroliere;

g) nerespectarea altor condiții stabilite în licențele, în autorizațiile eliberate pentru desfășurarea activităților de pe piața produselor petroliere.

se sancționează cu amendă de la **300** la **600** de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la **600** la **1200** de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

3. La art. 277 alin. (1) după cuvintele „stațiile de alimentare” se introduce cuvintele „și depozitele”.

4. La art. 277 cifrele „18” se substituie cu cifrele „180”, cifrele „30” se substituie cu cifrele „300”, cifrele „60” se substituie cu cifrele „600”, cifrele „90” se substituie cu cifrele „900”, cifrele „120” se substituie cu cifrele „1200”, cifrele „180” se substituie cu cifrele „1500”, cifrele „240” se substituie cu cifrele „1200”, cifrele „300” se substituie cu cifrele „1500”

4. La art. 411 alin. (1) cifra „169” se substituie cu cifra „169¹”.

Art. VII. – Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, prin coordonare cu Ministerul Finanțelor, va prezenta Serviciului Vamal, până la data de 1 decembrie 2021, informația privind titularii de licențe și sumele prevăzute la Art. IV. din prezenta Lege.

Art. VIII. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial, cu excepția Art. II, care intră în vigoare la data publicării, și a Art. III și IV, care intră în vigoare la 1 ianuarie.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la adoptarea acestei legi, va adopta printr-un act normativ criteriile de amplasare a stațiilor de alimentare cu produse petroliere, precum și va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative (Anexa nr. 1 la Codul fiscal nr. 1163/1997, Anexa nr. 2 la Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător)

Prin prezentul proiect se propun mai multe modificări la legislația care se referă la activitatea operatorilor pe piața produselor petroliere. Autorii proiectului propun aplicarea unor mecanisme de ordin legal menite să schimbe starea lucrurilor care se înregistrează ultimii ani în acest sector, astfel încât în rezultatul implementării modificărilor să fie creat un climat favorabil pentru dezvoltarea atât a **liberii concurențe** cât și a **eficienței** întregului sector.

Principalele prevederi

1. Instituirea unui moratoriu asupra eliberării autorizațiilor de construcție a stațiilor de alimentare cu produse petroliere principale și gaze lichefiate prevăzute de Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere.

La moment în Republica Moldova sunt active 713 stații de alimentare cu carburanți, dintre care 515 comercializează benzină/motorină și gaz lichefiat, 154 doar benzină/motorină și 44 doar gaz lichefiat.

În cadrul audierilor publice din 28.07.2021, care au avut loc în incinta Parlamentului Republicii Moldova, la care au fost supuse dezbaterilor ultimele modificări operate la Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere, atât experții cât și reprezentanții companiilor din sector au menționat despre numărul foarte de mare de stații de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere fapt care duce la majorarea inevitabilă a marjei comerciale necesare pentru desfășurarea activității.

În confirmarea acestui fapt vin și unele date statistice care arată că în țara noastră raportul dintre numărul de autoturisme înregistrate și numărul stațiilor de alimentare este al doilea cel mai mic din Europa, mult sub media țărilor din UE. Astfel raportat la situația de până la pandemie din anul 2019, în Republica Moldova, comparativ cu România, acest raport este mai mic cu circa 200 %, având 904 autoturisme deservite de o stație la noi versus 3067 autoturisme deservite de o stație în țara vecină.

2. Modificarea unor prevederi care actualmente duc la aplicarea neuniformă a taxelor pentru eliberarea licențelor pentru genurile de activitate: importul și

comercializarea angro a benzinei și motorinei și importul și comercializarea angro a gazului lichefiat.

Pentru a facilita apariția pe piață mai multor importatori, se anulează taxa fixă de licență de 260.000 lei per import și se introduce o taxă de 10 lei per tonă.

Potrivit redacției actuale a pct. 5 lit. a) și b) din anexa nr. 2 la Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, taxa pentru licența constituie anual:

Importul și comercializarea cu ridicata și/sau cu amănuntul a benzinei, motorinei și/sau a gazului lichefiat la stațiile de alimentare:	
a) importul și comercializarea angro a benzinei și motorinei	260000
b) importul și comercializarea angro a gazului lichefiat	260000

În aceste condiții, achitarea acestei taxe este realizată neuniform de către titularii de licențe reieșind din ponderarea acesteia la cantitatea totală a produselor petroliere importate sau comercializate cu ridicata.

Astfel dacă pentru o companie importatoare mare, această taxă are un impact de doar cca. 1 leu asupra costului unei tone de benzină/motorină, atunci pentru companiile mici aceasta se reflectă în costul produsului, în funcție de cantitățile importate, de câteva ori sau chiar de câteva zeci de ori mai mult.

Pentru a facilita accesul pe piață a operatorilor noi și celor mici, a fost calculat impactul taxei acumulate anual la buget, proporțional cantităților importate în anul de până la pandemia de COVID-19, în rezultat fiind obținute următoarele rezultate:

Benzina/Motorina	U.M.	Valoare
Total taxa pentru licența import (anul 2021)	lei	4940000
Total Importat (anul 2019)	tona	795598.39
Ponderat	lei/tona	6.21
Gazul lichefiat	U.M.	Valoare
Total taxa pentru licența import (anual 2021)	lei	2340000
Total Importat (anual 2019)	tona	65529.71
Ponderat	lei/tona	35.71

Includerea acestor taxe în structura accizelor la importul produselor petroliere, va facilita accesul operatorilor cu capacități reduse pe piața angro a carburanților dat

fiind faptul că aceștia nu vor suporta costuri ex-ante de lansare în astfel de afacere de 260 000 de lei, fiind totodată asigurat egalitatea tuturor participanților pieței în raport cu statul care autorizează desfășurarea unui gen anumit de activitate de întreprinzător. Totodată, acest mecanism deschide posibilitatea consumatorilor angro să-și importe de sine stătător produse petroliere pentru consum propriu fără a suporta unele costuri adiționale.

Modificările propuse urmează să reformeze conceptual metoda de administrare a taxei pentru licența la importul produselor petroliere prin includerea acesteia în structura accizei și în consecință eliminarea acesteia din anexa nr. 2 la Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.

Totodată, proiectul prevede că Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, prin coordonare cu Ministerul Finanțelor, va prezenta Serviciului Vamal, până la data de 1 decembrie 2021, informația privind titularii de licențe care odată cu intrarea în vigoare a noilor prevederi, vor înregistra în avans sume vărsate la bugetul de stat aferente taxelor anuale pentru licență la importul și comercializarea angro a benzinei și motorinei și pentru licența la importul și comercializarea angro a gazului lichefiat. Recalculul sumelor achitate pentru perioada neutilizată de valabilitate a licenței urmează a fi trecută în contul titularului de licență pentru reducerea în aceeași mărime a obligațiilor fiscale aferente drepturilor de import la produsele petroliere.

- 3. Majorarea cuantumului sancțiunilor contravenționale.** O altă modificare importantă care va responsabiliza agenții economici care desfășoară activități pe piața produselor petroliere, se referă la majorarea cuantumului sancțiunilor contravenționale prevăzute de Codul contravențional în cazul încălcării cerințelor legale care reglementează domeniul respectiv. Urmare a examinării cadrului legal relevant în raport cu practica existentă în acest domeniu, se constată că sancțiunile prevăzute de art. 169 al Codului contravențional nu sunt adaptate la realitățile pieței produselor petroliere, întrucât acestea sunt mult prea mici, în raport cu încălcările admise precum și cu eventualele prejudicii ce pot fi cauzate.

Din aceste considerente se impune necesitatea stabilirii unor mecanisme coercitive efective care ar permite sancționarea întreprinderilor care fac abatere de la cadrul normativ, prin aplicarea unor sancțiuni care ar descuraja săvârșirea unor noi fapte ilicite.

Mai mult ca atât, instituirea unor sancțiuni dure în privința titularilor de licență din domeniul produselor petroliere, este un imperativ în virtutea noilor modificări operate la cadrul normativ în partea ce ține de formarea prețurilor la produsele petroliere, întru asigurarea respectării cadrului legal și prevenirea unor abuzuri pe piața produselor petroliere.

Prin instituirea unor sancțiuni mai dure, s-ar crea posibilitatea delimitării între sancțiunile ce pot fi aplicate pe piața produselor petroliere și celelalte ramuri ale energiei, prin stabilirea unor sancțiuni echitabile în raport cu fapta săvârșită.

În prezent sancțiunile prevăzute de Codul contravențional și aplicate participanților la piața produselor petroliere, sunt unele derizorii, care fiind corelate cu veniturile financiare ale acestora și cu aplicarea prevederilor art. 34 alin. (3) Cod contravențional, nu motivează întreprinderile de pe piața produselor petroliere să respecte legislația în vigoare, inclusiv și prevederile art. 169 Cod contravențional.

Prin urmare, sancționarea întreprinderilor de pe piața produselor petroliere cu amenzi similare cu cele aplicate operatorilor din alte sectoare, duce inevitabil la ineficiența mijlocului coercitiv, deoarece posibilitățile financiare ale participanților la piața produselor petroliere, sunt cu mult mai mari. Mai mult ca atât în celelalte sectoare există posibilitatea aplicării unor sancțiuni financiare prevăzute de acquis-ul comunitar.

De menționat, că faptele ilicite care pot fi săvârșite de către participanții la piața produselor petroliere, reprezintă acțiuni de o gravitate înaltă, săvârșirea cărora ar putea avea ca efecte prejudicierea consumatorului final, a bugetului public național, cât și a liberei concurențe pe piață.

Or, încălcarea de către participanții la piața produselor petroliere a actelor normative, poate duce la profituri financiare nejustificate, prin majorarea ilicită a prețului produselor petroliere, prin tănuirea acestui fapt de autoritatea de reglementare. De exemplu, neprezentarea în termen a datelor, a informațiilor solicitate de autoritatea de reglementare și control de stat în domeniul energiei sau furnizarea de date și informații incorecte sau incomplete de către participanții la piața produselor petroliere, în mod inevitabil împiedică autoritățile responsabile în exercitarea atribuțiilor de monitorizare a activității titularilor de licențe, conform prevederilor legale.

În aceste condiții, majorarea cuantumului amenzii contravenționale pentru participanții la piața produselor petroliere ar servi drept mijloc coercitiv pentru autoritatea de reglementare, fapt care ar duce în mod inevitabil la diminuarea faptelor cu caracter contravențional.

În ceea ce privește cuantumul maxim al sancțiunii, specificăm faptul că în conformitate cu art. 34 al Codului contravențional, amenda se aplică în cazurile și în limitele prevăzute de Cod, de la 10 la 1500 unități convenționale. Prin urmare, la stabilirea cuantumului amenzii urmează a fi luate în considerație mai multe circumstanțe, cum ar fi: gravitatea faptei, prejudiciul ce poate fi cauzat prin contravenție precum și statutul făptuitorului.

- 4. Interzicerea revânzării angro a produsele petroliere, pentru a exclude facilitarea apariției intermediarilor pe piață și a reduce riscul de contrabandă.**

În acest sens, se vor exclude modificările efectuate la Legea 461/2001 prin Legea nr. 288/2017 (art. XV, inițiativa legislativă a unui deputat în PRM) cu excepția modificărilor la noțiunea “furnizor”.

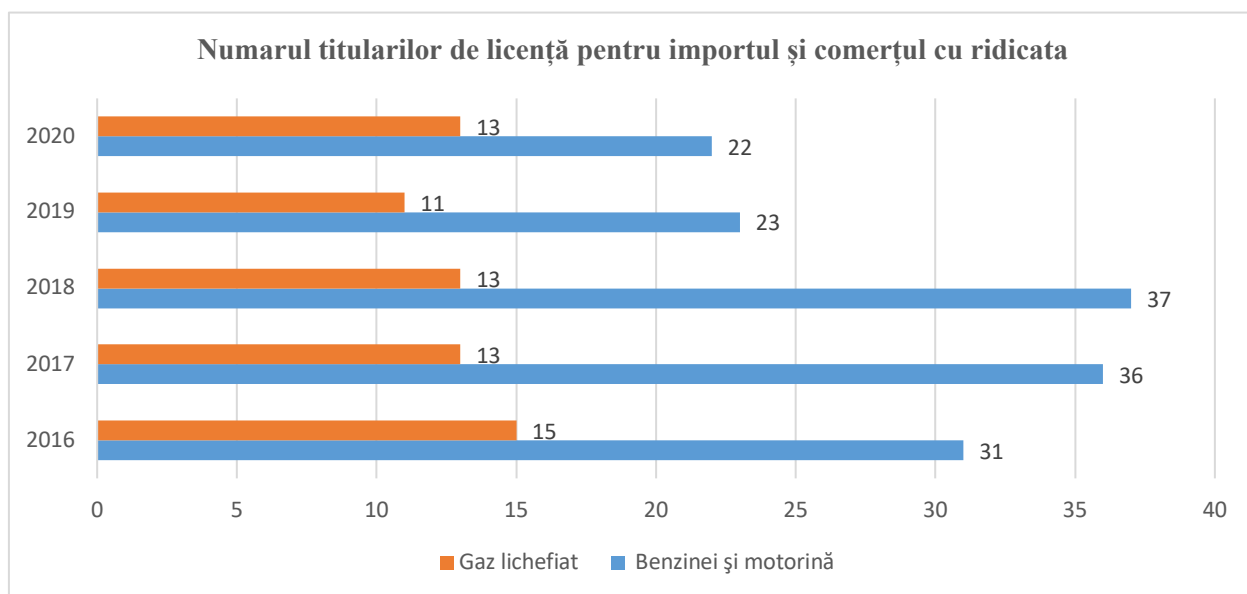
Conform prevederilor art. 24 din Legea 461/2021, orice participant la piața produselor petroliere (conform noțiunii: importatorul, transportatorul, depozitarul, vânzătorul cu amănuntul și consumatorul de produse petroliere) este în drept să achiziționeze pe teritoriul țării produse petroliere spre a le vinde.

Considerăm necesar a reveni la redacția anterioară a art. 24 din Legea 461/2001, conform căreia achiziționarea pe teritoriul țării a produselor petroliere spre a le vinde se permite doar vânzătorului cu amănuntul. Cu toate că prevederile pct. 6 din HG 1116/2002 stipulează că “titularii de licență pentru importul și comercializarea cu ridicata a benzinei și motorinei și/sau a gazului lichefiat sunt în drept să achiziționeze pe teritoriul țării produse petroliere spre a le vinde” considerăm că nu este admisibil a permite prin lege comercializarea produselor petroliere chiar și a consumatorilor de carburanți.

Dificultățile întâmpinate de companiile petroliere la importul cantităților necesare (de exemplu din cauza închiderii pentru lucrări de mentenanță a rafinăriei furnizorului) ar putea fi evitate prin planificarea din timp a asigurării cu stocuri în perioada planificată a lucrărilor de mentenanță a rafinăriei furnizorului sau achiziționarea de alte rafinării, așa cum au funcționat și anterior până la modificările prin Legea nr. 288/2017.

Agricultorii, companiile de transport, întreprinderile etc., vor putea în continuare achiziționa produse angro, în cazul în care vor fi consumatori finali ai produselor petroliere.

Dacă în ultimii 5 ani, numărul titularilor de licențe participanți la piața angro a fost unul relativ stabil pentru gazul petrolier lichefiat, atunci pentru produsele petroliere principale, acesta a scăzut esențial ca rezultat al excluderii, începând cu anul 2018 (tabelul de mai jos) din Legea privind piața produselor petroliere a interdicției de achiziționare de către importatori pe teritoriul țării a produselor petroliere spre vânzarea ulterioară a acestora. Reintroducerea interdicției va duce la majorarea numărului de importatori și a unui mediu concurențial mai dinamic.



Modificările propuse vor fi benefice pentru consumatori, companiile mici, , iar implementarea acestora nu va necesita cheltuieli directe sau indirecte suplimentare de la bugetul de stat.

Având în vedere cele expuse, se propune Parlamentului spre examinare și adoptare prezentul proiect de Lege.

Deputați în Parlament,